

Protocol Aanmelding, Toelating, Time-out, Schorsing en Verwijdering

- Wettelijke kaders en pedagogische uitgangspunten vanuit Verbindend Gezag -

Proces van vaststelling	Datum	Eigenaar	Status
Werkgroep	09-03-2026	adviseur onderwijs & kwaliteit	Meningvormend
Directieoverleg	30-03-2026	adviseur onderwijs & kwaliteit	Meningvormend
IB-team	31-03-2026	adviseur onderwijs & kwaliteit	Meningvormend
Algemeen directeur	01-06-2026	adviseur onderwijs & kwaliteit	Vaststellend
GMR		adviseur onderwijs & kwaliteit	Instemming
Houdbaar tot			
1 juni 2030			

Inhoud

1. Inleiding en doel	2
2. Pedagogische visie	3
3. Algemene uitgangspunten bij ingrijpen en maatregelen	4
4. Rolverdeling	5
5. Aanmelding en toelating	6
5.1 Aanmelding	6
5.2 Toelating en besluitvorming	7
5.3 Zorgplicht en passend onderwijs	7
5.4 Weigering van toelating	8
5.5 Relatie met de pedagogische visie	8
6. Time-out	9
7. Schorsing van leerlingen	11
8. Verwijdering van leerlingen	14
9. Samenwerking met ouders bij spanningen of verstoorde relaties	17

1. Inleiding en doel

In Nederland is het recht op onderwijs en de plicht tot schoolbezoek wettelijk vastgelegd in de Leerplichtwet. De verplichting om zorg te dragen voor inschrijving op een school vangt aan op de eerste schooldag van de maand volgend op die waarin een kind de leeftijd van vijf jaar bereikt en eindigt in beginsel op de achttiende verjaardag, dan wel eerder bij het behalen van een startkwalificatie. Vanuit dit wettelijk kader geldt dat toelating tot onderwijs de regel is en schorsing of verwijdering de uitzondering. Een leerling mag in beginsel niet van onderwijs verstoken zijn.

Daarnaast hebben ouders¹ in beginsel keuzevrijheid ten aanzien van de school voor hun kinderen. Deze keuze bepalen zij onder meer aan de hand van de pedagogische en didactische opvattingen van de school en de levensbeschouwelijke identiteit van de school. De vrijheid van onderwijs en de keuzevrijheid van ouders zijn grondwettelijk verankerd. Dit vraagt van scholen een zorgvuldige en transparante omgang met besluiten die raken aan toelating, schorsing of verwijdering.

Om invulling te geven aan de wettelijke kaders t.a.v. toelating, schorsing of verwijdering kiest de HSN er bewust voor om haar verantwoordelijkheid vorm te geven vanuit de pedagogische benadering van Verbindend Gezag, geïnspireerd door het gedachtegoed van Haim Omer en verder uitgewerkt door Faassen et al. (2024). Deze benadering gaat uit van de overtuiging dat gezag niet primair wordt ontleend aan macht of sancties, maar aan relatie, aanwezigheid, verantwoordelijkheid en verbinding. Grenzen zijn duidelijk en niet-onderhandelbaar, maar worden gesteld vanuit betrokkenheid, met het doel de ontwikkeling en veiligheid van alle betrokkenen te waarborgen.

2

Dit betekent dat de school bij grensoverschrijdend gedrag of ernstige verstoring van het onderwijsproces, primair inzet op herstel, dialoog en gedeelde verantwoordelijkheid. Schorsing en verwijdering zijn en blijven uiterste maatregelen. Ze komen pas in beeld wanneer de aanpak uit de kwaliteitskaart sociaal emotioneel leren en de stappen uit het ondersteuningsprofiel onvoldoende effect hebben, of wanneer de veiligheid van leerlingen en medewerkers in het geding is.

Ook het gedrag of de opstelling van ouders kan in uitzonderlijke situaties de samenwerking of het pedagogisch klimaat onder druk zetten of verstoren.

Het doel van dit protocol is om de wettelijke kaders (WPO) en de visie van de HSN op Verbindend Gezag met elkaar te verbinden en de procedures rondom toelating, time-out, schorsing en verwijdering inzichtelijk en transparant te maken. Het document biedt daarmee houvast voor zorgvuldige besluitvorming en een pedagogisch verantwoorde uitvoering, in het belang van de leerling, de ouders, de school en de schoolgemeenschap.

¹ Met ouders worden in dit protocol ook verzorgers/ verzorgenden bedoeld.

2. Pedagogische visie

De HSN staat voor hoopvol onderwijs: christelijk onderwijs van goede kwaliteit, geworteld in de Bijbel en gericht op de brede ontwikkeling van kinderen. Vanuit verwondering en dankbaarheid voor Gods liefde, zichtbaar in Jezus Christus, wil de HSN bijdragen aan de vorming van leerlingen tot verantwoordelijke, betrokken en hoopvolle mensen (Strategische agenda, 2023).

Dit uitgangspunt is richtinggevend voor het pedagogisch handelen binnen de scholen van de HSN. Leerlingen worden gezien als unieke mensen met talenten en kwetsbaarheden, die zich ontwikkelen binnen relaties en gemeenschappen. Fouten en grensoverschrijdend gedrag maken onlosmakelijk deel uit van dat leerproces en vragen om pedagogische nabijheid, duidelijke begrenzing en perspectief op herstel.

Binnen dit kader kiest de HSN expliciet voor Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024) en de verdere uitwerking daarvan in de onderwijscontext. Medewerkers zijn zichtbaar en standvastig, stellen duidelijke grenzen en nemen verantwoordelijkheid voor de veiligheid en het welzijn van alle betrokkenen, terwijl zij tegelijkertijd gericht blijven op verbinding, herstel en het opnieuw innemen van een passende plaats binnen de schoolgemeenschap.

Om deze houding te verbeelden hanteert de HSN het beeld van de ankerlijn. De leerkracht is het anker, de relatie vormt de ankerlijn en de leerling is de boot. Wanneer een leerling uit balans raakt of dreigt af te drijven, wordt de ankerlijn niet doorgeknipt, maar juist aangehaald. Dat betekent dat de school in tijden van spanning haar waakzame zorg vergroot, haar aanwezigheid intensiveert en verantwoordelijkheid neemt voor het herstel van rust en veiligheid, terwijl tegelijkertijd duidelijk blijft welke grenzen gelden binnen de gemeenschap.

3

Deze pedagogische benadering krijgt binnen Verbindend Gezag concreet vorm in vijf samenhangende pijlers (Faassen et al., 2024). Deze pijlers helpen medewerkers om gezag te baseren op een duurzame pedagogische houding:

- **Aanwezigheid:** medewerkers zijn zichtbaar, aanspreekbaar en blijven betrokken;
- **Relatie:** de verbinding met de leerling blijft het uitgangspunt van handelen;
- **Zelfcontrole:** volwassenen reageren doordacht en beheerst en nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen handelen en voorbeeldgedrag;
- **Netwerk:** opvoeding en onderwijs vinden plaats binnen een gemeenschap; daarom wordt waar nodig het netwerk van collega's, ouders en andere betrokkenen ingezet;
- **Verzet:** wanneer gedrag grenzen overschrijdt, wordt daar duidelijk en standvastig tegen opgetreden, zonder de relatie met de leerling los te laten.

Gedrag wordt binnen Verbindend Gezag niet los gezien van de context en de relatie. Deze pedagogische visie vraagt om aansprekend voorbeeldgedrag van alle volwassenen binnen de schoolgemeenschap en om een nauwe samenwerking met ouders als opvoedpartners. In die gezamenlijke verantwoordelijkheid wil de HSN, leerlingen begeleiden in hun groei tot burgers en pelgrims: mensen die leren leven in relatie tot God, tot zichzelf en tot de ander.

3. Algemene uitgangspunten bij ingrijpen en maatregelen

Binnen de HSN worden besluiten rondom toelating, time-out, schorsen en verwijderen zorgvuldig genomen, in lijn met de wettelijke kaders en onze pedagogische visie. Deze besluiten raken aan de ontwikkeling van leerlingen, de veiligheid van de schoolgemeenschap en de verantwoordelijkheid van de school in het kader van haar zorgplicht.

Wanneer het gedrag van een leerling of de opstelling van ouders zodanig is dat het onderwijsproces, de veiligheid of het welzijn van leerlingen en medewerkers in het geding komt, is het noodzakelijk om in te grijpen. Maatregelen zoals een time-out, schorsing of verwijdering worden binnen de HSN gezien als ingrijpende interventies, die altijd plaatsvinden binnen het kader van onze pedagogische visie.

Deze maatregelen kunnen, afhankelijk van de situatie, het karakter hebben van een ordemaatregel, een disciplinaire maatregel of een maatregel in het belang van de leerling en/of de school. Vaak is sprake van een samenhang tussen deze aspecten. Het toepassen van maatregelen maakt altijd deel uit van een breder pedagogisch proces, dat gericht is op groei, herstel en relatie, waarbij de veiligheid en rust binnen de schoolgemeenschap leidend zijn.

In alle gevallen gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. Zorgvuldige afweging bij toelating

Bij de toelating van leerlingen handelt de school binnen de wettelijke kaders van de zorgplicht en de vrijheid van onderwijs. De school beoordeelt zorgvuldig of zij kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en weegt daarbij de belangen van de leerling, de groep en de schoolgemeenschap.

Ook bij toelating staat de pedagogische visie centraal: de school zoekt naar mogelijkheden om een leerling een passende plaats te bieden en handelt vanuit relatie, verantwoordelijkheid en verbinding.

2. Herstelgericht en verantwoordelijk handelen

Het primaire doel van ingrijpen is het herstellen van veiligheid, relaties en vertrouwen. De school gaat met de leerling en de ouders in gesprek over wat er is gebeurd, welke impact dit heeft gehad en welke verantwoordelijkheid genomen kan worden om schade te herstellen. Waar mogelijk wordt gewerkt vanuit herstel en perspectief op een nieuwe start.

3. Gelijke gevallen, gelijk behandelen

Gelijke situaties worden in beginsel gelijk behandeld. Tegelijkertijd wordt iedere situatie zorgvuldig en contextueel beoordeeld, met oog voor de ontwikkelingsfase van de leerling, eerdere interventies en de specifieke omstandigheden. Bij herhaald gedrag kan een zwaardere maatregel noodzakelijk zijn om duidelijkheid en begrenzing te bieden.

4. Evenredigheid

Ingrijpende maatregelen worden pas toegepast wanneer minder vergaande pedagogische interventies onvoldoende effect hebben gehad, of wanneer de veiligheid of het leerklimaat direct

in het geding is. De aard, duur en gevolgen van een maatregel staan in verhouding tot het gedrag en de ernst van de situatie. Steeds wordt afgewogen of kan worden volstaan met een waarschuwing of dat een zwaardere interventie noodzakelijk is.

5. **Geen dubbele bestraffing (ne bis in idem)**

Een leerling wordt niet meerdere keren gesanctioneerd voor hetzelfde incident. Het is dus niet mogelijk een leerling eerst te straffen met een schriftelijke waarschuwing, en vervolgens daarna een schorsing op te leggen. Eerder gedrag kan wel worden betrokken in de beoordeling wanneer sprake is van een patroon en dit relevant is voor het bepalen van passende vervolgstappen.

6. **Horen van de leerling**

Bij maatregelen die betrekking hebben op gedrag of veiligheid wordt de leerling, passend bij leeftijd en ontwikkeling, gehoord over de situatie. De leerling krijgt gelegenheid om zijn of haar kant van het verhaal te vertellen en mee te denken over herstel en vervolgstappen. Het horen van de leerling wordt vastgelegd in het leerlingdossier van ParnasSys. Het horen van de leerling draagt bij aan een zorgvuldige besluitvorming en sluit aan bij het uitgangspunt van Verbindend Gezag. Door het horen van de leerling geven we invulling aan verantwoordelijkheid en herstel.

4. Rolverdeling

Leerkracht

De leerkracht heeft een centrale rol in pedagogisch handelen en blijft gedurende time-out, schorsing en herstel betrokken bij de leerling. De leerkracht communiceert met ouders, voert herstelgesprekken en blijft het pedagogisch ankerpunt van de leerling. De leerkracht is medeverantwoordelijk voor de verslaglegging in ParnasSys.

Intern begeleider

De intern begeleider ondersteunt bij observaties, analyse van gedrag en ondersteuningsbehoeften, zowel bij toelating als tijdens het traject van begeleiding en herstel. Daarnaast ondersteunt de intern begeleider bij het monitoren van voortgang en is medeverantwoordelijk voor verslaglegging in ParnasSys.

Directeur

De directeur is verantwoordelijk voor een zorgvuldige uitvoering van dit protocol. De directeur voert, binnen de kaders van de zorgplicht, gesprekken met ouders bij aanmelding en beoordeelt of de school kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. De directeur neemt, namens en in overleg met het bestuur, besluiten over het inzetten van een time-out, schorsing of verwijdering. De directeur bewaakt de veiligheid, proportionaliteit, communicatie en dossiervorming.

Bestuur (bevoegd gezag)

Het bestuur is formeel verantwoordelijk voor besluiten over schorsing en verwijdering. Deze besluiten

worden namens het bestuur uitgevoerd door de algemeen directeur. Het bestuur ziet toe op naleving van de wettelijke kaders en zorgplicht.

Algemeen directeur

De algemeen directeur voert namens het bestuur besluiten uit rondom schorsing en verwijdering. Hij bewaakt de juridische zorgvuldigheid en de belangenafweging tussen leerling, ouders en school. De algemeen directeur hoort betrokkenen waar dit wettelijk vereist is en draagt zorg voor een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces.

Adviseur onderwijs & kwaliteit

De adviseur onderwijs & kwaliteit heeft een adviserende rol. Directeuren en ib'ers kunnen de adviseur raadplegen bij vragen over de interpretatie van wettelijke kaders, toelating, zorgvuldigheid van procedures en de pedagogische duiding binnen Verbindend Gezag. De adviseur bewaakt de kwaliteit en consistentie van de uitvoering binnen de HSN en ondersteunt scholen bij het handelen volgens de pedagogische visie. De adviseur is niet bevoegd om besluiten te nemen.

5. Aanmelding en toelating

De HSN handelt bij aanmelding en toelating van leerlingen binnen de wettelijke kaders van de Wet op Primair Onderwijs (WPO) en de uitgangspunten van passend onderwijs. Ouders hebben de vrijheid om een school te kiezen, maar toelating tot een school is geen automatisch recht en vraagt om een zorgvuldige afweging door de school.

6

Bij aanmelding en toelating staat de pedagogische visie van de HSN centraal. Dat betekent dat de school handelt vanuit relatie, verantwoordelijkheid en verbinding en is gericht op het bieden van een passende plek voor iedere leerling, binnen de mogelijkheden van de school en de schoolgemeenschap.

Dit hoofdstuk beschrijft de hoofdlijnen van de werkwijze binnen de HSN. De volledige procedure is uitgewerkt in het document *B Beleid en procedure aanmelding en toelating nieuwe leerlingen*.

5.1 Aanmelding

Aanmelding betreft het verzoek van ouders tot toelating van hun kind tot de school.

- Het toelatingsbeleid en het aanmeldformulier zijn voor ouders kenbaar en vindbaar. Indien gewerkt wordt met wachtlijsten wordt hierin transparant gehandeld.
- Een leerling kan worden aangemeld vanaf de leeftijd van drie jaar.
- Ouders melden de leerling minimaal 10 weken voor de aanvang van de eerste gewenste schooldag schriftelijk aan.
- Ouders verstrekken bij aanmelding alle relevante informatie, waaronder informatie over eventuele extra ondersteuningsbehoeften.
- De school bevestigt de aanmelding en start de beoordelingsprocedure.

De school mag ouders vragen om aanvullende informatie wanneer dit nodig is om een zorgvuldige beoordeling te kunnen maken. Wanneer essentiële informatie ontbreekt, kan de school ouders een termijn stellen om deze alsnog aan te leveren.

Indien ouders de gevraagde gegevens niet tijdig aanleveren:

- kan de school binnen vier weken na het verstrijken van deze termijn besluiten de aanmelding niet in behandeling te nemen;
- in dat geval ontstaat geen zorgplicht voor de school;
- ouders hebben in deze situatie geen bezwaarrecht;
- de besluitvorming over toelating wordt opgeschort totdat duidelijk is of de aanmelding, vanwege het ontbreken van essentiële informatie, buiten beschouwing wordt gelaten.

Kinderen gaan doorgaans naar school vanaf vier jaar. Vanaf vijf jaar zijn kinderen leerplichtig en moeten zij ingeschreven staan op een school.

5.2 Toelating en besluitvorming

Een kind kan pas worden toegelaten als het de leeftijd van vier jaar of ouder heeft bereikt. In de leeftijd van drie jaar en tien maanden tot het bereiken van de leeftijd van vier jaar kan het kind maximaal vijf dagen worden toegelaten.

- De school beoordeelt of zij kan voorzien in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- Hierbij wordt het schoolondersteuningsaanbod en de draagkracht van de school betrokken.
- Het besluit wordt genomen binnen zes weken na aanmelding, met een mogelijke verlenging van maximaal vier weken.
- Als de beslistermijn wordt overschreden, dan wordt het kind tijdelijk geplaatst op de school en als leerling ingeschreven. Dit is het geval als het kind de leeftijd van vier jaren of ouder heeft bereikt.

7

Bij de beoordeling vindt altijd een zorgvuldige belangenafweging plaats, waarbij:

- het belang van de leerling,
- het belang van de groep,
- en het belang van de schoolgemeenschap worden meegewogen.

5.3 Zorgplicht en passend onderwijs

Vanaf het moment van aanmelding heeft de school zorgplicht. Dit betekent dat de school:

- onderzoekt wat de leerling nodig heeft;
- beoordeelt of zij zelf passende ondersteuning kan bieden;
- en, indien dat niet mogelijk is, samen met ouders zoekt naar een passende andere plek.

De zorgplicht geldt niet in situaties waarin:

- er geen plaatsingsruimte beschikbaar is;
- ouders de grondslag van de school niet respecteren;
- of ouders onvoldoende informatie verstrekken om de ondersteuningsbehoefte te beoordelen.

5.4 Weigering van toelating

Een besluit tot weigering van toelating wordt zorgvuldig gemotiveerd en schriftelijk aan ouders meegedeeld.

Indien sprake is van een ondersteuningsvraag die de school zelf niet kan dragen, blijft de zorgplicht van toepassing en wordt samen met ouders gezocht naar een passende andere plek.

Bij weigering van toelating kunnen ouders binnen 6 weken bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren tegen de afwijzingsbeslissing kenbaar maken. Voordat het bevoegd gezag beslist, hoort het de ouders. Het bevoegd gezag beslist binnen vier weken na ontvangst van de bezwaren.

5.5 Relatie met de pedagogische visie

Bij aanmelding en toelating werkt de school vanuit de pedagogische visie:

- De school zoekt actief naar mogelijkheden om leerlingen een passende plek te bieden.
- Er wordt in relatie met ouders en leerling onderzocht wat nodig is.
- Tegelijkertijd begrenst de school waar haar mogelijkheden eindigen, in het belang van de leerling en de schoolgemeenschap.

Toelating is daarmee een pedagogische en professionele afweging, waarin verantwoordelijkheid, verbinding en duidelijkheid samenkomen.

6. Time-out

Omschrijving

Een time-out is een tijdelijke pedagogische interventie die wordt ingezet wanneer het gedrag van een leerling of een incident zodanig is dat de veiligheid, rust of voortgang van het onderwijs tijdelijk niet kan worden gewaarborgd. Het doel van een time-out is het voorkomen van verdere escalatie en het bieden van ruimte voor reflectie, begeleiding en herstel, zodat de leerling weer op een verantwoorde manier kan deelnemen aan het onderwijsproces.

Binnen de HSN wordt een time-out gezien als een tijdelijke verandering van plaats, setting of begeleiding binnen de school. Hiermee wordt de verbinding bewust behouden en blijft de leerling onderdeel van de schoolgemeenschap.

Pedagogisch uitgangspunt

De toepassing van een time-out vindt plaats vanuit de pedagogische visie van de HSN, gebaseerd op het gedachtengoed van Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024). De HSN hanteert hierbij het beeld van de ankerlijn (zie hoofdstuk 2).

Dit betekent dat tijdens een time-out de leerkracht primair verantwoordelijk blijft voor de leerling. De relatie vormt het uitgangspunt van handelen. De verbinding wordt bewust vastgehouden en waar nodig versterkt, ook wanneer de leerling tijdelijk elders verblijft. De school vergroot in deze periode haar waakzame zorg en aanwezigheid, met als doel herstel van veiligheid, rust en vertrouwen binnen de groep.

9

Gronden voor het inzetten van een time-out

Een time-out kan worden overwogen wanneer één of meerdere van onderstaande situaties zich voordoen:

- Het gedrag van de leerling leidt tot directe of herhaalde onveiligheid voor zichzelf of anderen;
- Er sprake is van ernstige of aanhoudende verstoring van het onderwijsproces;
- Eerdere pedagogische interventies binnen de groep onvoldoende effect hebben gehad;
- Er sprake is van sterke emotionele ontregeling waarbij tijdelijke afstand van de groepssituatie helpend kan zijn;
- De leerling zichzelf of anderen schade toebrengt of dreigt toe te brengen;
- Er sprake is van vandalisme of ernstige vervuiling of beschadiging van eigendommen.

Een time-out wordt altijd proportioneel ingezet en afgestemd op het doel: herstel van veiligheid, rust en relatie.

Vormgeving en duur

Een time-out vindt binnen de school plaats en kan onder andere bestaan uit:

- tijdelijk verblijf in een andere groep (gastgroep);
- begeleiding door een teamlid zonder eigen groep;
- werken op een rustige plek binnen de school onder toezicht;
- extra contactmomenten met de eigen leerkracht.

De eigen leerkracht blijft gedurende de time-out betrokken en verantwoordelijk. De duur is zo kort mogelijk en bedraagt maximaal één schooldag.

Procedure

1. Besluitvorming:

De schooldirecteur is bevoegd een time-out in te zetten. Het besluit wordt genomen in overleg met de betrokken leerkracht en, indien passend, de intern begeleider. Bij acute situaties kan de leerkracht onmiddellijk handelen door een tijdelijke maatregel te treffen om de veiligheid te herstellen. De directeur wordt hiervan direct in kennis gesteld en bekrachtigt zo nodig de time-out.

2. Communicatie met ouders:

Ouders worden door de leerkracht zo spoedig mogelijk geïnformeerd over aanleiding, doel, vorm en duur van de time-out. De leerkracht deelt uiteindelijk de informatie ook schriftelijk mee aan de ouders. De brief wordt persoonlijk afgegeven. Mocht dat om bepaalde redenen niet lukken, wordt de brief aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post verzonden.

3. Vastlegging:

De interventie en gemaakte afspraken worden kort vastgelegd in het leerlingdossier van ParnasSys. Daarvoor wordt bijlage 1 gebruikt. Ouders krijgen inzage in het verslagformulier.

4. Gesprek en herstel:

Ouders worden door de leerkracht uitgenodigd voor een gesprek op korte termijn. Naast de leerkracht is ook de intern begeleider of directeur aanwezig. Dit gesprek vindt plaats vanuit wederzijds respect en gelijkwaardigheid. De school is duidelijk in grenzen en verwachtingen en luistert actief naar de ervaringen van ouders.

De school handelt hierin vanuit waakzame zorg. Dit wordt zichtbaar doordat een volwassene beschikbaar en aanspreekbaar blijft voor de leerling, er samen wordt gekeken naar wat nodig is voor herstel en er concrete afspraken worden gemaakt over gedrag, ondersteuning en terugkeer in de groep. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van korte herstelopdrachten, een schriftelijke afspraak of een dagelijks contactmoment met de leerkracht of intern begeleider. Zie voor voorbeelden het Werkboek Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024).

5. Terugkeer:

De maximale duur van de time-out bedraagt één dag. Het uitgangspunt is een zorgvuldige en waardige terugkeer in de eigen groep, ondersteund door passende afspraken, begeleiding en herstel.

7. Schorsing van leerlingen

Omschrijving

Van schorsing is sprake wanneer een leerling tijdelijk – maximaal één week – het recht op deelname aan het reguliere onderwijs wordt ontzegd. Wanneer de ontzegging maximaal één schooldag betreft, is er sprake van een time-out (zie hoofdstuk 6).

Binnen de HSN wordt een schorsing, waar mogelijk, vormgegeven als aanwezige schorsing. Dit betekent dat de leerling tijdelijk niet fysiek op school aanwezig is, maar wel onderdeel blijft van de schoolgemeenschap. De school blijft in deze periode actief betrokken door het aanbieden van schoolwerk, dagelijks contactmomenten en het stimuleren van contact met klasgenoten. De verbinding met de leerling en het gezin wordt bewust behouden. De school blijft zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig voor de leerling en de ouders.

Pedagogisch uitgangspunt

Een schorsing is een ingrijpende maatregel en wordt uitsluitend ingezet wanneer minder vergaande interventies onvoldoende effect hebben gehad of wanneer de veiligheid van leerlingen en medewerkers ernstig in het geding is. De school onderzoekt in alle gevallen of een minder verstrekkende en passende maatregel toereikend is. Daarbij maakt de school een zorgvuldige afweging tussen het individuele belang van de leerling en het schoolbelang. Uitgangspunt is dat het minst ingrijpende middel wordt ingezet dat bijdraagt aan het herstel van een veilige situatie en aan de terugkeer van de leerling in de reguliere onderwijssetting.

11

Ook tijdens een schorsing handelt de school vanuit de pedagogische visie van de HSN, gebaseerd op het gedachtengoed van Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024): duidelijk in grenzen, blijvend in relatie en gericht op herstel. De school blijft een ankerpunt (zie hoofdstuk 2) voor de leerling en het gezin. Waar nodig wordt samen met ouders gekeken naar draagkracht en wordt het bredere netwerk betrokken om ondersteuning te bieden en om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor herstel en terugkeer.

Gronden voor het inzetten van schorsing

Schorsing kan worden overwogen wanneer sprake is van één of meer van de volgende situaties:

1. Ernstig of herhaald grensoverschrijdend gedrag van de leerling waardoor orde, rust of veiligheid op school ernstig wordt bedreigd.
2. Ernstig grensoverschrijdend gedrag van ouders/verzorgers waardoor een veilige samenwerking of schoolomgeving niet langer gewaarborgd kan worden.
3. Andere zwaarwegende omstandigheden die het in het belang van de school en/of de leerling noodzakelijk maken dat tijdelijk geen fysiek onderwijs op school wordt gevolgd.

Hierbij kan onder meer gedacht worden aan fysiek geweld, bedreiging, bezit of gebruik van wapens, handel in verboden middelen, ernstige intimidatie of aanhoudende verstoring van het onderwijsproces. Iedere situatie wordt in haar context beoordeeld.

Vormgeving van aanwezige schorsing

Bij een schorsing in de vorm van aanwezige schorsing:

- ontvangt de leerling passend schoolwerk;
- is er dagelijks contact met de leerkracht waarbij de intern begeleider de leerkracht kan ondersteunen waar nodig;
- is de directeur de procesbegeleider;
- blijft de eigen leerkracht primair aanspreekpunt;
- wordt, waar mogelijk, positief contact met klasgenoten gestimuleerd;
- wordt met ouders afgestemd welke ondersteuning nodig en haalbaar is;
- kan, indien passend, het netwerk rondom het gezin worden betrokken;
- worden herstelgerichte afspraken gemaakt over terugkeer en vervolg.

Indien een aanwezige schorsing niet haalbaar of verantwoord is, kan worden besloten tot een schorsing zonder begeleide aanwezigheid. Ook in deze situatie blijft de school zich inspannen voor passend onderwijscontact en herstel van de relatie, voor zover dit veilig en verantwoord mogelijk is.

Aankondiging en voorbereiding

De HSN werkt vanuit Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024) waarbij een schorsing over het algemeen niet onverwacht komt voor ouders en leerlingen. In veel gevallen is vooraf met ouders besproken dat deze maatregel mogelijk ingezet kan worden wanneer het gedrag aanhoudt of escaleert. Ouders krijgen, waar de veiligheid dit toelaat, de gelegenheid om praktische voorbereidingen te treffen. Indien nodig wordt gedurende de korte periode tussen het voornemen en de feitelijke uitvoering van de schorsing voorzien in een passende opvang binnen de school bij voorkeur in een gastgroep of onder begeleiding van een teamlid zonder vaste groep.

12

Procedure

1. Besluitvorming:

De schooldirecteur kan uitsluitend na overleg met de algemeen directeur een leerling schorsen. De algemeen directeur is namens het bestuur bevoegd om een schorsingsbesluit te nemen. Het bestuur heeft daarnaast de bevoegdheid om te schorsen. De schooldirecteur overlegt vooraf met de algemeen directeur over het schriftelijk schorsingsbesluit. De algemeen directeur ontvangt het schriftelijke schorsingsbesluit dat aan de ouders is gestuurd.

2. Duur:

Het bestuur kan op grond van artikel 40c lid 1 WPO en artikel 40a lid 1 WEC een leerling voor langer dan 1 dag, tot maximaal een week met opgave van redenen schorsen.

3. Overleg:

Schorsing vindt plaats na overleg met leerling, ouders en leerkracht, tenzij onmiddellijke ingang noodzakelijk is in het belang van de school en/ of de leerling. In dat geval volgt dit overleg zo spoedig mogelijk.

4. Schriftelijke mededeling:

Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk en gemotiveerd aan ouders meegedeeld, inclusief duur, redenen, aanvang van de schorsing en mogelijkheden tot bezwaar. In de brief wordt het incident feitelijk omschreven. Daarnaast wordt het gedrag van de leerling gekwalificeerd en toegelicht waarom dit gedrag heeft geleid tot het besluit tot schorsing. De brief wordt opgeslagen in het leerlingdossier van ParnasSys en persoonlijk afgegeven aan de ouders van de leerling (zie bijlage 2). Mocht het om bepaalde redenen niet lukken om de brief persoonlijk te overhandigen, wordt de brief aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post verzonden.

5. Melding:

De consulent leerrecht en de Inspectie van het Onderwijs ontvangen een afschrift van het besluit. Hiermee wordt voldaan aan artikel 40c lid 3 WPO en artikel 40a lid 3 WEC.

6. Onderwijscontinuïteit:

De school spant zich in om leerachterstand te voorkomen door het aanbieden van passend schoolwerk en het onderhouden van regelmatig contact met de leerling (zie hoofdstuk 4 rolverdeling).

7. Reactie en overleg met ouders

Ouders worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven naar aanleiding van het besluit tot schorsing. De school neemt deze reactie zorgvuldig in overweging en treedt hierover zo nodig in overleg met ouders. Indien ouders het niet eens zijn met het besluit, kunnen zij zich wenden tot de klachtencommissie.

8. Verwijdering van leerlingen

Omschrijving:

De school kan in uitzonderlijke situaties besluiten tot beëindiging van inschrijving (verwijdering). Van verwijdering is sprake wanneer de algemeen directeur namens het bestuur besluit een leerling de verdere toegang tot de school te ontzeggen. Verwijdering is een uiterste maatregel en wordt uitsluitend genomen wanneer, na zorgvuldige afweging, blijkt dat de school ondanks intensieve inspanningen niet langer in staat is een veilige en passende onderwijsplek te bieden voor de leerling en de schoolgemeenschap.

Binnen de HSN wordt verwijdering gezien als een besluit dat kan voortkomen uit een situatie waarin veiligheid, ontwikkeling of samenwerking duurzaam onder druk staat. Ook wanneer verwijdering onvermijdelijk blijkt, blijft de school zich vanwege haar zorgplicht inspannen voor een zorgvuldige en respectvolle overgang naar een andere passende onderwijsplek. De school waar de leerling staat ingeschreven, blijft betrokken bij de leerling en de ouders totdat een nieuwe onderwijsplek is gerealiseerd.

Pedagogisch uitgangspunt

De HSN handelt ook bij verwijdering vanuit de pedagogische visie van de HSN gebaseerd op het gedachtegoed van Verbindend Gezag (Faassen et al., 2024). Dit betekent dat de school zich blijft richten op relatie, verantwoordelijkheid, vergeving en herstel, ook wanneer duidelijk wordt dat voortzetting op dezelfde school niet langer mogelijk is.

De school verzet zich tegen uitsluiting waar dat kan, onderzoekt steeds opnieuw mogelijkheden tot herstel en samenwerking, en ziet een leerling niet als 'probleem', maar als mens in ontwikkeling. Wanneer een andere onderwijsplek noodzakelijk blijkt, gebeurt dit vanuit zorg voor de leerling, de groep en de continuïteit van het onderwijs.

Gronden voor verwijdering

Verwijdering kan worden overwogen wanneer sprake is van één of meer van de volgende situaties:

1. Ernstig of herhaald grensoverschrijdend gedrag van de leerling waardoor de veiligheid of het onderwijsproces duurzaam wordt bedreigd.
2. Ernstig grensoverschrijdend gedrag van ouders/ verzorgers waardoor een veilige samenwerking structureel onmogelijk blijkt.
3. Een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en leerling en/of ouders.
4. Het aantoonbaar niet in voldoende mate kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de leerling, ondanks inzet van passende hulp en deskundig advies.

Iedere situatie wordt in haar context beoordeeld en voorzien van een zorgvuldige belangenafweging, waarbij het belang van de leerling, de groep en de schoolgemeenschap wordt meegewogen. De directeur maakt de situatie inzichtelijk en bereidt de afweging voor; de algemeen directeur beoordeelt deze afweging en neemt het besluit namens het bestuur.

Procedure bij verwijdering

Verwijdering is een bestuurlijke maatregel die slechts in het uiterste geval en pas na een zeer zorgvuldig proces kan plaatsvinden.

1. Signaal en dossieropbouw

De schooldirecteur geeft schriftelijk aan de algemeen directeur aan dat voortzetting van plaatsing niet langer haalbaar lijkt. Het dossier bevat een overzicht van geboden ondersteuning, gevoerde gesprekken en herstelpogingen en laat zien welke inspanningen zijn verricht om de relatie en samenwerking te herstellen.

2. Ondersteuningsbehoefte

Indien verwijdering wordt overwogen vanwege handelingsverlegenheid, is een volledig en actueel ontwikkelingsperspectief (OPP) aanwezig waaruit blijkt welke ondersteuning is ingezet en met welk resultaat. De handelingsverlegenheid dient onder meer te blijken uit dit OPP. Alleen in het geval dat een OPP niet kan worden opgesteld doordat de ouders hun medewerking niet geven, kan uiteindelijk worden volstaan met een eenzijdig OPP waarvan de uitvoering door dit gebrek aan medewerking stopt.

3. Horen van betrokkenen

De algemeen directeur hoort, namens het bestuur, de groepsleerkracht, de leerling en de ouders alvorens een besluit te nemen, nadat het desbetreffende dossier doorgenomen is met de schooldirecteur. Ouders krijgen gelegenheid hun zienswijze te geven. De leerling wordt, op een wijze die past bij zijn of haar leeftijd en ontwikkeling, in de gelegenheid gesteld om zijn of haar visie op de situatie te geven. Dit gesprek vindt plaats voordat een besluit tot verwijdering wordt genomen. Van het horen van betrokkenen wordt een kort verslag gemaakt dat wordt opgenomen in het leerlingendossier van ParnasSys.

Indien het voornemen bestaat om de leerling gedurende de looptijd van de besluitvorming en het zoeken naar een andere school te schorsen, worden de ouders ook over dit voornemen gehoord. Ook deze schorsing kan nooit langer dan een week duren (zie hoofdstuk 6).

4. Voornemen en besluit

De algemeen directeur stelt het schriftelijke gemotiveerde voornemen tot verwijdering vast en neemt het besluit namens het bestuur. Ouders ontvangen dit schriftelijk voornemen tot verwijdering en vervolgens een besluit, inclusief informatie over bezwaar. De brief wordt aangetekend met bericht van ontvangst per gewone post verzonden.

5. Melding

De consulent leerrecht en de Inspectie van het Onderwijs worden terstond geïnformeerd, doch uiterlijk binnen zeven dagen, conform wettelijke bepalingen en ontvangen een afschrift van de verzonden brief.

6. Overgang naar andere school

Definitieve verwijdering vindt pas plaats nadat een andere school bereid is de leerling toe te laten. De school spant zich actief in om samen met ouders een passende onderwijsplek te vinden. Dit betreft een resultaatverplichting. Zonder de bereidheid van een andere school de leerling toe te laten, kan niet verwijderd worden.

7. Bezwaar

Ouders kunnen binnen de wettelijke termijn bezwaar maken. De algemeen directeur hoort ouders en neemt een besluit vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Het bestuursbesluit wordt zowel per gewone post als aangetekend met bericht van ontvangst aan de ouders verzonden. De HSN is een school voor bijzonder onderwijs. Dit betekent dat tegen een besluit tot verwijdering geen beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter, maar dat ouders zich kunnen wenden tot de civiele rechter.

8. Besluit tot verwijdering

Van het besluit tot verwijdering wordt de onderwijsinspectie door de algemeen directeur op de hoogte gesteld. In de wet is geen informatieplicht aan de onderwijsinspecteur vastgelegd. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid stellen wij de inspecteur wel in kennis.

Dossiervorming

De schooldirecteur is verantwoordelijk voor een zorgvuldig en volledig dossier. Hierin wordt vastgelegd welke zorgen en incidenten zich hebben voorgedaan, welke ondersteuning en interventies zijn ingezet en welke stappen zijn genomen om verwijdering te voorkomen.

Het dossier bevat in ieder geval:

- een overzicht van relevante incidenten en gebeurtenissen met datum en korte beschrijving;
- een weergave van de pedagogische interventies en maatregelen die door de school zijn ingezet;
- verslagen van gesprekken met leerling, ouders en betrokken medewerkers;
- gemaakte afspraken en herstelgerichte acties;
- correspondentie met ouders en eventuele betrokken instanties;
- indien van toepassing: het ontwikkelingsperspectief (OPP) en adviezen van interne of externe deskundigen;
- schriftelijke waarschuwingen en formele brieven die onderdeel zijn van de procedure rond schorsing of verwijdering.

Het dossier maakt inzichtelijk dat de school zich aantoonbaar heeft ingespannen om tot herstel, passende ondersteuning en voortzetting van onderwijs te komen voordat tot zwaardere maatregelen wordt overgegaan.

9. Samenwerking met ouders bij spanningen of verstoorde relaties

Pedagogisch uitgangspunt

De HSN ziet ouders als primaire opvoedpartners. Een open, respectvolle samenwerking tussen school en ouders is essentieel voor het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen. Kritische betrokkenheid van ouders wordt gewaardeerd en draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Tegelijkertijd kunnen situaties ontstaan waarin spanningen oplopen of gedrag van ouders de veiligheid, rust of samenwerking onder druk zet.² De school handelt in dergelijke situaties vanuit Verbindend Gezag: duidelijk in grenzen, blijvend in relatie en gericht op herstel van vertrouwen.

Dialoog en relatieherstel

Wanneer zich een eerste incident of spanning voordoet, zoekt de school zo spoedig mogelijk het gesprek. Dit gesprek wordt in eerste instantie gevoerd door de direct betrokken professional, veelal de leerkracht. Indien de situatie aanleiding geeft, wordt de directeur hierbij betrokken. Dit gesprek is gericht op wederzijds begrip, het benoemen van zorgen en het herstellen van de werkrelatie. De school luistert actief, benoemt haar grenzen en verwachtingen helder en zoekt samen met ouders naar oplossingen.

Duidelijkheid en begrenzing

Indien gedrag zich herhaalt of voortzet³, dienen de ouders nogmaals voor een gesprek te worden uitgenodigd door de directeur en kan de school schriftelijk bevestigen welke omgangsnormen gelden en welke verwachtingen er zijn ten aanzien van samenwerking en communicatie. Deze stap is bedoeld om transparantie te bieden en verdere escalatie te voorkomen. Dit gesprek wordt altijd schriftelijk bevestigd.

17

Netwerk en ondersteuning

Bij aanhoudende spanningen wordt, waar passend, het bredere netwerk betrokken. De school onderzoekt samen met ouders welke ondersteuning nodig is en houdt rekening met draagkracht en belastbaarheid van het gezin. Doel blijft steeds het herstellen van samenwerking in het belang van de leerling.

Toegang tot school

Wanneer gedrag van ouders zodanig ontwrichtend is dat veiligheid of onderwijscontinuïteit in gevaar komt, vindt er een derde gesprek plaats, waarbij het bestuur mededeelt dat de toegang tot het schoolgebouw tijdelijk wordt ontzegd, behoudens op uitdrukkelijke uitnodiging door de directeur. Deze maatregel wordt schriftelijk bevestigd en is altijd proportioneel en tijdelijk, met een maximum van vijf weken. Deze ontzegging moet per aangetekende brief (met bericht van ontvangst) worden bevestigd waarin tevens een uitnodiging om in de laatste week van de ontzegging nog te overleggen, moet zijn opgenomen.

² Bijvoorbeeld op (verbaal) agressieve houding 'verhaal' halen door een ouder bij een leerkracht of door 'verhaal' halen bij de leerkracht in aanwezigheid van de groep.

³ Denk daarbij als de leerkracht demonstratief wordt genegeerd en er kwaad wordt gesproken over de leerkrachten.

De school blijft in deze periode zoeken naar mogelijkheden tot herstel van contact. Waar mogelijk wordt gedurende deze periode een contactpersoon vanuit school aangewezen om de communicatie open te houden.

De school dient van deze ontzegging de wijkagent in te lichten, omdat de school niet bevoegd is om bij overtreding de betrokken ouders zelf te verwijderen.

Opstelling van ouders bij ondersteuning van de leerling

Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft, is medewerking van ouders van groot belang. De school spant zich in om ouders te betrekken en te informeren. Indien medewerking uitblijft, worden meerdere gesprekken gevoerd gericht op uitleg, vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Pas wanneer aantoonbaar alle redelijke inspanningen zijn geleverd en de school hierdoor niet langer passend onderwijs kan bieden, kan dit meewegen in verdere besluitvorming.

Uiterste consequentie

Het gedrag of de opstelling van ouders kan in uitzonderlijke situaties gevolgen hebben voor de plaatsing van een leerling. Dit gebeurt uitsluitend wanneer veiligheid of onderwijscontinuïteit duurzaam niet kan worden gewaarborgd en nadat aantoonbaar is geprobeerd de samenwerking te herstellen. Ook in deze situatie blijft de school zich inspannen voor een zorgvuldige overgang naar een passende onderwijsplek, conform de zorgplicht. De school weegt hierbij steeds zorgvuldig mee dat een leerling niet verantwoordelijk is voor het gedrag van ouders.

